

1. Tanzimat I. Dönem şiiriyle Servetifünun şiirini tablodaki ölçütlere göre karşılaştırınız. (10 Puan)

	TANZİMAT I. DÖNEM ŞİİRİ	SERVETİFÜNUN ŞİİRİ
Tema-Konu	Hak, hukuk, eşitlik, adalet, hürriyet vb. toplumsal temalar...	Aşk, ölüm, tabiat, karamsarlık, umutsuzluk gibi bireysel temalar işlenmiştir.
Nazım Biçimleri	Kaside, murabba, terakib-i bend gibi divan edebiyatı nazım biçimleri kullanılmıştır.	Divan ed. nazım biçimleri terk edilmiştir. Serbest müstezadın yanında sone, terzerima, triyole gibi Batı edb. nazım biçimleri kullanılmıştır.
Sanat Anlayışı	"Sanat, toplum içindir." anlayışı	"Sanat, sanat içindir." anlayışı
Ölçü	Aruz ölçüsü (hece, birkaç dışında kullanılmadı)	Aruz ölçüsü
Dil ve Üslup:	Dilde sadeleşme fikri amaçlansa da bunda tam başarılı olunamamıştır.	Ağır, süslü, sanatlı, imgeli bir dil...

2. Aşağıdaki şiiri inceleyip tablodaki soruları cevaplayınız. (10 Puan)

BIRAK BENİ HAYKIRAYIM

Ben en hakîr bir insanı kardeş sayan bir rûhum;
Bende esîr yaratmayan bir Tanrı'ya îman var;
Paçavralar altındaki yoksul beni yaralar;

Mazlumların intikamı olmak için doğmuşum.
Volkan söner, lâkin benim alevlerim eksilmez;
Bora geçer, lâkin benim köpüklerim kesilmez.

Birak beni haykırayım, susarsam sen mâtem et;
Unutma ki şâirleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.

Zaman ona kan damlayan dişlerini gösterir,
Bu zavallı sürü için ne merhamet, ne hukuk;
Yalnız bir sert bakışlı göz, yalnız ağır bir yumruk!..

Mehmet Emin Yurdakul

Şiirde şaire nasıl bir işlev yüklenmiştir?	Şairin milletin sözcüsü olması, milletin acılarını, dertlerini dile getirmesi gerektiği belirtilmiştir. (1P.)
Teması	Türk milletine ve vatanına karşı yapılan haksızlıklara isyan (1P.)
Nazım birimi ve ölçüsü	Bent, 15'li hece ölçüsü (1+1P.)
İlk birimdeki kafiye ve redif	"ar" tam kafiye, redif yoktur. (1P.)
Şiirden iki tane edebî sanat:	Şairleri haykırmayan millet, öksüz bir çocuğa benzetilerek teşbih sanatı (1P.) Mazlumların intikamı olmak için doğmuşum dizesinde şair dünyaya geliş amacını başka bir sebebe bağlıyor. Hüsn-i talil (1P.) Ekstra: Zaman; dişlerinden kan damlayan bir canavara benzetilmiş ama canavar söylenmemiş istiare sanatı...
Dil ve Üslup:	Sade ve yalın bir dil; akıcı ve coşkulu söyleyiş vardır. (1+1P.)
Milli Edebiyat Dönemi Şiir Anlayışı:	Sade dil ve heceyle yazılan şiir (1P.)

3. Aşağıda boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle tamamlayınız. (Her biri 1 puandır)

- Milli Edebiyat Akımı 1911 yılında Selanik'te çıkarılan **Genç Kalemler** dergisiyle başlamıştır.
- Servetifünuncular **divan** edebiyatını – **aruz** dışında- tamamen reddetmişlerdir.
- Türk edebiyatına Fransız edebiyatından geçen **anjanbuman** şiirde bir cümlelin bir dize, beyit ya da bentte tamamlanmayarak sonraki dize, beyit veya bentlere taşmasıdır.
- Fecriati Edebiyatı, slogan olarak "**Sanat, şahsi ve muhteremdir.**" sözünü benimsedi.
- Tevfik Fikret **Sis** adlı şiirinde İstanbul'dan nefretle bahseder ve bu şiiri büyük bir yankı uyandırır.
- Servetifünun Dönemi **Edebiyatıcedide** olarak da adlandırılmıştır.
- Mehmet Akif Ersoy halkın değerlerini ve yaşam yaşam tarzını yansıtan **manzumeler** yazmıştır.
- "Azerbaycan halk şairi" unvanına layık görülen Azerbaycan'ın büyük şairi **Bahtiyar Vahapzade** Azerbaycan bağımsızlık mücadelesine de destek vermiştir.
- Faruk Nafiz Çamlıbel **Beş Hececiler** topluluğun en önemli şairidir.

4. Aşağıdaki tabloda verilen eserlerin sanatçısını tabloya yazınız. (Her biri 1 puandır)

ESER	SANATÇISI
Şermin	Tevfik Fikret
Piyale	Ahmet Haşim
Tiryaki Sözler	Cenap Şahabettin
Tercüme-i Manzume	Şinasi
Sahra	A. Hamit Tarhan
Çoban Çeşmesi	Faruk Nafiz Çamlıbel
Kendi Gök Kubbemiz	Yahya Kemal Beyatlı
Menim Dostlarım	Bahtiyar Vahapzade
Zemzeme	Recaizade Mahmut Ekrem
Türk Sazı	Mehmet Emin Yurdakul

5. Aşağıdaki tabloda tanıtılan sanatçıların kim olduğunu boş bırakılan yerlere yazınız. (Her biri 2 puandır)

Hece ölçüsüyle yazdığı tüm şiirlerinde bir kuruluk görölse de Türk şiirinin yerleşmesine önyak olan bir şair olarak Türk edebiyatındaki yerini almıştır. "Milli Şair" sıfatı ile anılan sanatçımız, şiirlerini yalın bir dille yazmıştır.	Düşünceleriyle yenilikçi, yapıtları ve yaşantısıyla eskiye bağlı olan sanatçıda tezat ve ikilik hem yaşantısına hem de yapıtlarına yansımıştır. Şiir ve İnşa makalesinde halk şiirini savunur.	Şiirlerinde aşk ve tabiat öne çıkan önemli iki temadır. Türk şiirinin en dikkate değer empresyonist şairi olarak kabul edilir. "Köylü vezni" dediği hece veznini kullanmamış, şiirlerini aruz vezniyle yazmıştır.	Devrinde "üstad" olarak tanınmıştır. "Her güzel şey şiirin konusu olabilir." diyerek şiirin konusunu genişletmiştir. Oğlunun ölümünden çok etkilenen şairin duygusal şiirleri vardır.	"Şair-i Azam" (en büyük şair) olarak bilinir. Tanzimat şiirine biçim ve içerik yönünden yenilikler getiren asıl şairdir. Görünende görünmeyeni arar, fiziki âlemle değil metafizik âlemle ilgilenir. Şiirimize metafizik ürpertiye getiren sanatçı olarak tanınmıştır.
M. Emin Yurdakul	Ziya Paşa	Ahmet Haşim	R. Mahmut Ekrem	A. Hamit Tarhan

6. Tablodaki şiirler Milli Edebiyat Dönemi'ndeki hangi şiir anlayışlarına göre yazılmıştır? Bu şiir anlayışlarının iki özelliğini ve bir temsilcisini tablodaki yerlere yazınız.

Kalbim yine üzgün, seni andım da derinden Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden Yorgun ve kırılmış gibi en ince yerinden Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden	Bir yürektir Uygur, Kazak, Çeçen'i Var mı tırnak olup etten geçeni Gördüm masumların kanın içeni Elbet boğazına duran bulunur Bu yolun sonunda Turan bulunur	—İlmi az, görgüsü çok, fıtratı yüksek bir imam Tanırım ben, ki hayâtında tanıtmıştı babam. «Kim bilir; şimdi ne âlemde benim şanlı Köse'm; Görmedim üç senedir, bâri gidip bir görsem...» Diyerek, dün gece güç hâl ile buldum evini. Koca insan; ne şetâretle kabûl etti beni
Şiir anlayışı: Saf (öz) şiir (2 puan)	Şiir anlayışı: Sade dil ve heceyle yazılan şiir (1 puan)	Şiir anlayışı: Halkın değerlerini ve yaşam tarzını yansıtan manzumeler (manzum hikaye) (1 puan)
Sanatlı söyleyiş ve ahenge önem verilir. (1p.) Toplumsal değil bireysel temalar işlenir. (1p.) +++Sembolizm ve parnasizm izleri görülür.	Duygudan çok fikir ön plandadır. (1p.) Didaktiktir. (1p.) +++Türkçülük akımının izleri görülür.	Olay örgüsü, kişiler, yer ve zaman unsurları vardır. (1p.) Ahenk unsurlarına ve ölçüye yer verilir. (1p.) +++Toplumsal temalar işlenir.
TEMSİLCİSİ: Yahya Kemal Beyatlı (1p.)	Ziya Gökalp (1p.)	Mehmet Akif Ersoy(1p.)

SEYFİ BABA

...

Şimdi anlat bakalım, neydi senin hastalığın?
Nezle oldun sanırım, çünkü bu kış pek salgın.
- Mehmed Ağa'nın evi akmış. Onu aktarmak için
Dama çıktım, soğuk aldım, oluyor on beş gün.
Ne işin var kiremitlerde a sersem desene!
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınlım oğlum bu sene.
Hadi aktarıyayım... Kim getirir ekmeğimi?
Oturup kör gibi, nâmerde el açmak iyi mi?
Kim kazanmazsa bu dünyâda bir ekmek parası:
Dostunun yüz karası; düşmanının maskarası!
Yoksa yetmiş beşi geçmiş bir adam iç yapamaz;
Ona ancak yapacak: Beş vakit abdestle namaz.
Hastalandım, bakacak kimseciğim yok; Osman
Gece gündüz koşuyor iş diye, bilmem ne zaman
Eli ekmek tutacak? İşte saat belki de üç
Görüyorsun daha gelmez... Yalnızlık pek güç.
Ba'zı bir hafta geçer, uğrayan olmaz yanıma;
Kimsesizlik bu sefer tak dedi artık canıma!

...

7. Seyfi Baba'dan alınan bu parçanın neden manzum hikâye olduğunu gerekçeleriyle aşağıya yazınız. (Her biri 2 puan)

- Olay örgüsü vardır.
- Ahenk unsurlarına yer vermesi
- Diyaloglara, öyküleyici ve betimleyici unsurlara yer verilmesi
- Sosyal mesaj vermesi
- Toplumsal bir temayı işlemesi ve didaktik niteliğinin olması

8. Aşağıdaki cümleleri ögelerine ayırınız. (Her biri 1 puandır)

a) Şairleri haykırmayan bir millet sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.
ÖZNE YÜKLEM

b) Ellerim takılırken rüzgârların saçına asıldı arabamız bir dağın yamacına.
ZARF TÜMLECİ Y. ÖZNE D'LI TÜMLEÇ

c) (Biz:G.Ö) Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz.
B.SİZ N. Y. ZARF TÜMLECİ

9. Aşağıdaki parçada geçen yazım yanlışlarını tespit ederek bunların doğrusunu yazınız. (10 Puan)

Yolunuzu Ege'ye düşürüp tatlı bir kaçamak yapmak istediğiniz her an sizi tüm sakinliği ve huzuru ile karşılamaya hazır Cennet'ten bir köşe var: Cunda adası. Balıkesir ilinin Ayvalık ilçesine bağlı Cunda, hem binlerce turiste ev sahipliği yapıp hem de bakir kalabilen nadir gezi noktalarından biri. İlçeye bir köprü ile karayolu bağlantısı bulunan bu gözde tatil yeri, Ayvalık takım adaları için de yerleşime tek açık olanı. Türk ve rum kültürlerinin birlikte yer aldığı Cunda da nüfusun büyük bölümü Midilli ve Girit göçmenlerinden oluşuyor. Biz de bir öğle üzeri geldik bu şirin adaya.

Yazım yanlışları ve doğru yazılışları: cennetten, Cunda Adası, Balıkesir ili, Ayvalık ilçesi, kara yolu, takımadaları, içinde, Rum, Cunda'da, öğleüzeri (her biri 1 puandır)

10. Aşağıdaki parçada yay ayrıla gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini yazınız. (10 Puan)

Haşim'in şiirlerinin gelişim sürecini dönemselleştiren ve dönemlerdeki farklılıkları ortaya koyan bir diğer eleştirmen de Bilge Ercilasun'dur (.) "Doğumunun Yüzüncü Yılında Ahmet Haşim" adlı kitapta yer alan (") Ahmet Hâşim'in Sanatı (") başlıklı yazısında Ercilasun (,) bu dönemleri dört başlık altında sıralar (:)

1) İlk Şiirleri (1901 (-)1905): Tema (,) hayal dünyası, dil ve üslup, nazım şekli bakımından Servetifünuncular'ın tesirinde kaldığını görürüz. Recaizâde' nin şiire getirdiği (")Güzel olan her şey şiirin konusudur.(.) (") şeklinde genişletilen şiir anlayışı, bu yıllarda Haşim'le devam eder...